

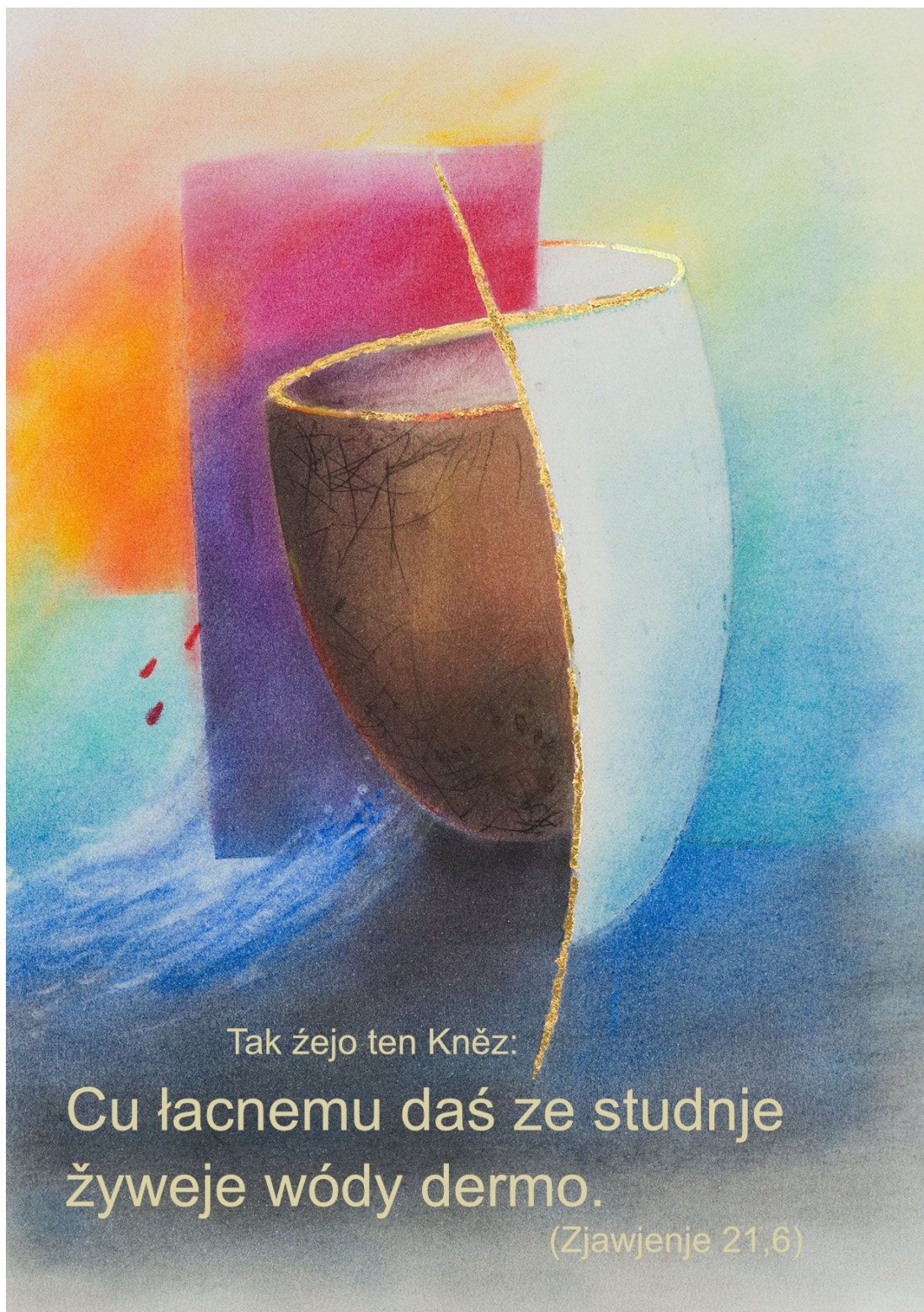

Nowy wósadnik

Serbske cerkwine powěsći za Łužyske wósady

Wendisches Kirchenblatt

december 2017

Tak žejo ten Kněz:

Cu łacnemu daś ze studnje
žyweje wódy dermo.

(Zjawjenje 21,6)

Gronko cerkwinego lěta 2018 (motiw Renate Karnstein)

Jahreslosung 2018 (Offenbarung 21, 6)

Pomogaj Bog, lube sotši a bratši!

Tradicionalnje se zmakaju člónki Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t. sobotu do přédneho adwenta. Na zmakeanju 2.12.2017 su člónki towaristwa hugódnošili wósebne zarědowanja serbskeje wósady na reformaciski jubilej w zajzónem lěše. Towaristwo naraži šulsku namšu k temje „Reformacija a Serby“, kenž jo se wótměła z wjelikeju licbu huknikow pšed Lutherowym pomnikom na terenje Dolnoserbskego gymnaziuma w juliju. Dalšne wjeraški lěta 2017 su byli za serbskich kšescijanow mjazy drugim Serbski cerkwiny žeń w Tšupcu, Nimski ewangelski žeń w Barlinju a swěžeń w Dešnje ku gózbje 30 lět serbskich namšow nowšego casa. Smy gjarde na to, až jo móžno, wěcej a wěcej młodych luži do serbskego cerkwinego žywjenja zapšěgnuš. Tak jo to było na pšikład w Barlinju na Nimskem ewangelskem cerkwinem dnju w maju, žož su se ewangelske Serby k přédnemu razozu hobšyrnje prezentěrowali.

Wětšy part diskusije na zmakeanju našogo cerkwinego towaristwa jo zabrało planowanje pšiducy pšedewzešow. W lěše 2018 zasej hujžo serbska biblija pó 150 lětach pšetergnjenja. Swětocne pšedstajenje biblije w nacasnej elektronskej formje jo planowane na swěžeńskej namšy z hušym promštom M. Herche 2. septembra 2018 w chóšebuskej Nimskej cerkwi.

Dalšny wjeliki projekt jo natwarjenje Serbskego wósadnego centruma w Měšće. Projektowa kupka se bužo zaběraš z konceptom a realizaciju togo centruma. Spěchowańske towaristwo co z tym natwaríš centralne zmakeanišćo za serbskich kšescijanow. Mimo togo se naražuju za pšiduce hugótowanje serbskego wósadnego žywjenja załoženje krajneje Serbskeje wósady w ewangelskej cerkwi Barlinja–Bramborskeje–šlazyńskeje Górneje Łužyce (EKBO) ze swójskim etatom. Tej Serbskej wósaže mógu wšykne wósadniki pšistupiš, kótarymž serbska rěc jo ta „studnja žyweje wódy“ abo kótarymž huwiše dwójorčnego charaktera cerkwje we Łužycy na hutšobje lažy. Rownocasnje wóstanu wóni w swójej domacnej wósaže. Šěžyšćowy nadawk centruma bužo žěło ze žišimi a mło-

dostnymi na dalejdawanje serbskeje rěcy. Na zgromažinje su pšedstajili nowe logo za serbske žišece namšy, kótarež se hužyjo přédny raz za gódownu namšu w Serbskej cerkwi 25. decembra.

Katharina Köhlerowa jo rozpšawiła zgromažinje wó swójom žěle ako serbska dušepastyrka

Teke za 2018 rozdželijomy plakat ze špruchom Herrnhutarjow. Gronko wježo mě slědk k jadnomu z mójich nejlubšych spomnješow lěta 2017: to jo było pantomimiske graše młodostnych na Nimskem ewangelskem cerkwinem dnju w Barlinju, ako žowčo Hagar póčera w pusćinje ze studnje žyweje wódy (1 Mojz. 16, 1–16). Dajšo nam teke tu studnju namakaš.

Wóstańšo z Bogom,

Hartmut S. Leipner

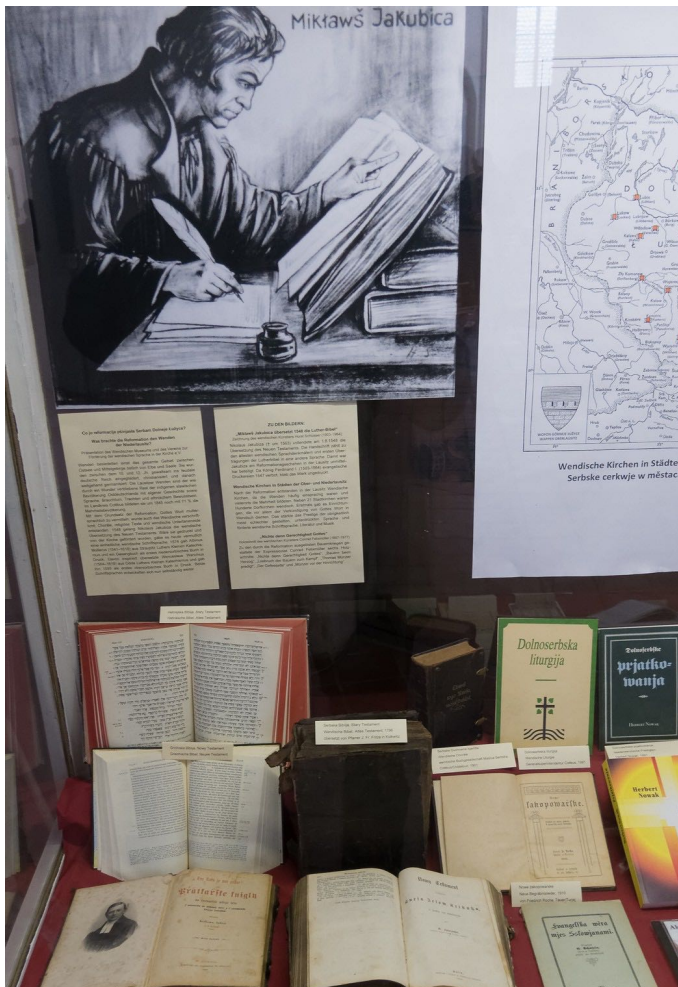
pšedsedař Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t.

Traditionell findet am Sonnabend vor dem ersten Adventssonntag die Jahresversammlung des Vereins zur Förderung der wendischen Sprache in der Kirche e. V. statt. Das Reformationsjubiläum bot eine wunderbare Gelegenheit, um darzustellen, welchen bedeutsamen Impuls die Reformation für den Bestand des wendischen Volkes und seiner Sprache gelie-

dem Wendischen Kirchentag in Straupitz/Tšupc waren viele junge Gesichter zu sehen. Der Förderverein schrieb den Lausitzer Albin-Moller-Preis zu Ehren des wendischen Universalgelehrten A. Moller aus, der 1574 das erste gedruckte Buch auf Wendisch herausbrachte. Dieser Preis wurde für Beiträge vergeben, die sich mit der Aktualität der Reformation in der Lausitz beschäftigen.

Einen Großteil der Zeit verwendete die Zusammenkunft des Fördervereins für die Planung zukünftiger Projekte. Erstmals wird im Jahr 2018 nach 150 Jahren Unterbrechung wieder eine wendische Bibel erscheinen. Dem Charakter unserer Zeit gemäß wird dies eine elektronische Ausgabe sein, an deren Fertigstellung im Augenblick eine Redaktionskommission in Zusammenarbeit mit dem Sorbischen Institut arbeitet. Die feierliche Vorstellung ist für den 2. September 2018 in einem Festgottesdienst geplant. Ein weiteres großes Vorhaben ist die Etablierung eines Wendischen Gemeindezentrums. Seit vielen Jahrzehnten haben die wendischen Christen keine eigene Kirche mehr. Der Verein möchte einen zentralen Anlaufpunkt schaffen, wo wendische Christen zusammenkommen können. Zur Gestaltung eines spezifisch wendischen Gemeindelebens schlägt der Förderverein die Bildung einer landeskirchlichen Wendischen Gemeinde vor. In diese Personalgemeinde sollen alle Gemeindeglieder eintreten können, denen der zweisprachige Charakter der Kirche in der Lausitz am Herzen liegt, für die die wendische Sprache „die Quelle lebendigen Wassers ist“. Gleichzeitig sollen sie natürlich in ihren eigenen Ortsgemeinden verwurzelt bleiben. Ein Schwerpunkt der Arbeit der Wendischen Gemeinde wird die Arbeit mit Kindern und Jugendlichen sein, um die wendische Sprache weiterzutragen. Bereits jetzt hat der Verein ein neues Logo für die Kindergottesdienste kreiert, das zum wendischen Weihnachtsgottesdienst um 10 Uhr am 25. Dezember 2017 in der Klosterkirche Cottbus, der Wendischen Kirche/Serbska cerkwja, zum ersten Mal zu sehen sein wird.

(Aus dem Bericht des Vorsitzenden des Vereins zur Förderung der wendischen Sprache in der Kirche e. V., Hartmut S. Leipner)

Aus der kleinen Ausstellung wendischer geistlicher Schriften in der Oberkirche Cottbus/Chóšebuz zu Beginn des Reformationsjahres

fert hatte. Höhepunkte des Jahres waren für die wendischen Christen der Wendische Kirchentag in Straupitz/Tšupc, der evangelische Kirchentag in Berlin und die Festveranstaltung zum 30. Jahrestag wendischer Gottesdienste in Dissen/Dešno. Zunehmend gelingt es, junge Leute einzubeziehen. So war es auch im Mai in Berlin, als wendische Christen erstmalig auf einem deutschen evangelischen Kirchentag deutlich wahrnehmbar waren. Der zweisprachige Gottesdienst in der Thomaskirche von Berlin-Kreuzberg wurde in wendischer Sprache von Jugendlichen aus Dissen/Dešno und Jänschwalde/Janšojce mitgestaltet. Auch auf

30 lět Serbska namša

Christina Kliemowa

Glědamy slědk na 30 lět serbskego cerkwinskego žywjenja w Dolnej Łužyce. Móžomy groniš, až jo se nam z Bóžej pomocu zglucyło, serbske kšescijańske žywjenje zasej wóžywiš, smy jo móžali zasej wótekšys, smy jo zmócnili a dalej wuwijaš móžali. To wižim ako wjelike wobogašenje našeje cełeje serbskeje narodnosći. Wjele jo se stało: Mamy zasej pšawidlowne serbske a nimsko-serbske namše w našych jsach Dolneje Łužyce, móžomy kuždu nježelu a na swěženjach na rozgłosowe namše sluchaš, cytamy kuždy mjasec cerkwiny bok w Nowem Casniku, mamy šišćanu liturgiju, nowe Duchowne kjarliže a mložinske spiwarske Tyca, šišćane prjatkarske knigły a hyšći wjele drugego – Wšo to jo pšipomogało, až jo se dobra serbska zgromadnosć tež pód kšywom cerkwje wuwijała a wjelgin řednje jo, až wižimy mjazy namšarjami teke młode woblica - to jo naš pšichod.

Luba serbska wósada, tež wy sćo ten serbski lud. Wót předneje namše sem sćo byli wy to rozsudne: Gaby namšarje njepšišli, njeby to žěto a ta proca žeden wužytk mětej. Našo žěto stoj pód gronidłom: „Bogoju ku cesći a serbskemu ludoju k hužytkoju.“

Myslim krotko slědk, kak jo k tomu pšišło, až jo se pšed 30 lětami ze serbskimi namšami howko w Dešnje zachopiło: Nejžpjerwej cu groniš: Wuspěch ma wjele nanow a mašerjow. K drugemu cu něco wó sebje groniš: Žěkujom se swójima starějšyima, nanoju a mašeri, ako stej mě wótkubłałej w serbskem a kšescijańskem duchu: To běšo a to jo ten zakład mójogo jadanja. Žěkujom se tejerownosći pšiswójžbnym w Dešnje, ale tež w Rownem a w Radworju, ako su mě rowno tak wjele dobrego na drogu sobu dali, což serbsku řec a

kšescijańske žywjenje nastupa. Som měła móžnosć, serbsku řec na SRWŠ w Chóšebuzu wuknuš a pó šuli som sorabistiku a kulturne wědomnosći w Lipsku studěrowała. Tam som wjele drugich młodych Serbow zeznała a som tež serbske cerkwinske žywjenje wopóznała, wósebnje pla ewangelskich Górnoserbow. A na cerkwinych dnjach w Górnej Łužycy, zož běšo teke mačka gjarstka Dolnych Serbow pódla, som serbskego superintendenta Alberta zeznała, fararja Wirtha, fararja Nowaka n. w. a wjele drugich. Som dožywiła, až dajo teke kšescijańske žywjenje w serbskej řecy. Take něco som sebje za nas doma w Dolnej Łužyce teke žycyła. Take něco njejo za mój młody cas how było.

Tak jo rosło to žycenje za dolnoserbskeju

namšu, how w Dešnje. Ale kak by to dejało se staš? Z małkeju kupku luži, ako to rowno tak by witali, smy se dorozměli, až to cele jadnorje raz wopytajomy. Ale, namša musy pšawa dolnoserbska byš. Budyšyńske bratsi by nas pódpěrowali, ale gaž comy to za našych luži dolnoserbski měš, musymy to sami organizěrowaš. Smy se termin wuglědali, ten 27. 9., ale faraf Nowak běšo tencas na wjelikem drogowanju. – Weto smy se tencas z młodeju energiju na to zwažyli. Som pó studiju fararja Helmuta Hupaca, rožonego Prjawozarja, zeznała, kenž jo na Serbskej rozšyrjoneje wušej šuli wuknuł a stakim jo teke serbski mógał. Tak som se na njogo wobrošiła a jogo za tu přednu serbsku namšu dobydnuła. Pšez wujka Hermanna Jahna som zeznała barlinskego Měta Pernaka, kenž dolnoserbskich luži we wšyknych jsach jo znał. Wón jo mě kjarliže do rady dał, ako naše

wejsanarje raži spiwaju. Ale kak tych wejsanarjow informěrujemy, až serbske Bóže słowo w cerkwi bužo pó lětzasetki dłužkej pšestawce zasej k słyšaneju? Smy wósebne pšepšosenje pšigótowali, ako jo tencas hyšći žurnje z ruku namólowane było. Toś ten nadawk som swójomu pózdžejšemu cłowjekoju pšepódała. Pšedłogu smy pšez tencas nowu wašnju kopěrowanja rozmnožyli a rozpóstałi. Pši tom jo nam Měto Pernak wjelgin k pomocy był a jo na wjele luži te pšepšosenje rozpóstał. Wušej 70 luži z wšakich jsow DŁ jo pšichwatało na toś to předne serbske nabóžne wótpódnjo. Namšu njejsmy se zwěrili groniš, dokulaž njejsmy serbsku agendu měli, žož liturgija jo nutši stajała. Njejsmy wěželi, až Bogumiła Šwjelowa agenda na Dešańskej farje běšo na bok scynjona. Smy pak serbske kjarliže wuspiwali, bjatowali a na prjatkowanje z Tešnarskich prjatkarskich knigłow słučali. To jo było naša wob-

namšu w Janšojcach w lěse 1988 jo farař Herbert Nowak žaržał z Bóžym blidom, a wušej 120 luži jo pšišlo. Pó takem dalšnem wuspěchu jo se kupka Serbska namša załožyła pód kšywom ewangelskeje cerkwje, kótaruž jo wušy promšt Reinhardt Richter wjele lět nawjedował. – Pšez jogo njewomucny a wósobinski angažement jo se našo serbske cerkwinske žěło akceptěrowało.

Wót tego casa sem jo serbska rěc zasej słyšaš w našych cerkwjach a wósadnych domach, někak 8–10 razow wob lěto. Za młogego njejo to wjele, za drugogo jo to Bóžy žiw, až smy tak daloko pšišli. To pokazujo žywjěnsku wólu našych luži.

Žěkowaš mamy se teke za pódpěru wót wjele sympatizantow, mjazy nimi teke nimske luže a luže ze susednych słowjańskich krajow, ewangelske, katolske a drugich wěrywuznašow.

A žěkowaš mamy se našym duchownym za jich žěło: Herbertoju Nowakoju za wjele lět prjatkowanja, prjatkař Juro Frahnow jo zdobył wušoby našych serbskich kšescijanow. Farař Hans-Christoph Schütt jo wordował ako předny farař oficialnje wót cerkwinskeje wušnosći do serbskego dušepastyrkego žěła zapokazany, a wón jo směł 25 % wót swójjogo žělowego casa za to serbske žělaš, pótom jo slědował farař Ingolf Kšenka. Něnto jo fararka Katharina Köhlerowa to serbske dušepastyrke žěło pšewzeła. Dalej maju se mjenowaš farař Dieter Schütt, Cyril Pjech, Klaus Lischewski (†), Wolfgang Iskraut, Dieter Drabow a wjele how njemjenowanych cerkwjeńcow a lajkow, ako su za serbsku Bóžu službu žěłali. Tež cłonki Spěchowanskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t. su to žěło pilnje pódpěrowali. Můžomy groniš, až jo kužda serbska namša něco wósebneho była. A to wažnjěše pši wšyknom žěle sćo wy, lube namšarki a namšarje, ako sćo pšišli na serbsku namšu, aby kšescijańsku zgromadnosć žaržali. Bog daj, až tež w pšichože tak bužo.

(Wuwitanje na jubilejnej namšy – Begrüßungsrede zum Jubiläum „30 Jahre wendischer Gottesdienst“)

30 lět Serbska namša

Pšepšosujomy Was na jubilejnu serbsku namšu w dešańskej cerkwi.

Wir laden Sie zum wendischen Jubiläumsgottesdienst in die Kirche Dissen ein.

24.09.2017, 10:00

Žělowa kupka „Serbska namša“/AG Wendischer Gottesdienst
www.serby.ekbo.de
 dešańska wósada/Kirchengemeinde Dissen
www.dissen-striesow.de/verzeichnis/visitenkarte.php?mandat=68188

lubowana a hyšći derje znata dolnoserbščina. To su naše starše wejsanarje pšawje rozměli. Pó namšy su byli wše na zgromadne kafejpiše na farje kazane, žož jo dobra serbska zgromadnosć była, smy se wulicowali a zgromadnje spiwali. Smy wuzgónili, až jo nam, našym dolnoserbškim lužam, Bóže słowo w serbskej maminej rěcy hyšći wažne. To běšo – a to jo až do žinsa to rozsudne, naš lud słuča na Bóže słowo w maminej rěcy a se wjaseli na dobru serbsku zgromadnosć - to jo wažna mysl, ako wšo nosy.

Až jo tencas 70 luži pšišlo, jo pógón a skobodnosć dało za dalšnu namšu. Drugu serbsku

Wessobrunner Gebet

Nejstarša kšesćijańska baseń w nimskej rěcy jo „Wessobrunner Gebet“. Mě jo zwězane z dłužkolětneju chowarnju, bayerskim kloštarjom we Wessobrunnje. Póchada z 8. stolěša, spisař a město nastaša wšak njejstej znatej. Předne smužki originalneho starohusokonimskego teksta du tak:

¹Dat gafregin ih mit firahim firiuuizzo meista
²Dat ero ni uuas noh ufhimil
³noh paum noh pereg ni uuas
⁴ni [...] nohheinig noh sunna ni scein
⁵noh mano ni liuhta noh der mareo seo
⁶Do dar niuuiht ni uuas enteo ni uuenteo
⁷enti do uuas der eino almahtico cot
⁸manno miltisto enti dar uuarun auh manake mit inan
⁹cootlihhe geista enti cot heilac [...]"

Snaž jo to jedno z nejstaršych naspomnjenjow Serbow. 6. a 7. smužka cyta se w serbskej rěcy: „Ako hyšći njesu byli mroki a Serby, južo běšo wšogomócný Bog“.

Das älteste christliche Gedicht in deutscher Sprache ist das „Wessobrunner Gebet“. Der Name ist mit dem langjährigen Aufbewahrungsort, dem bayerischen Kloster Wessobrunn, verbunden. Es stammt aus dem 8. Jahrhundert, Verfasser und Ort sind jedoch unbekannt. Die neuhochdeutsche Übersetzung der ersten Zeilen lautet:

¹Das erfuhr ich unter den Menschen als der Wunder größtes,
²dass Erde nicht war, noch Himmel oben,
³nicht Baum noch Berg nicht war,
⁴noch [...] irgend etwas, noch die Sonne nicht schien,
⁵noch der Mond nicht leuchtete, noch das herrliche Meer.
⁶Als da nicht waren Enden und Wenden,

⁷da war der eine allmächtige Gott,
⁸der Wesen gnädigstes, und da waren mit ihm auch
⁹viele herrliche Geister und Gott, der heilige [...]

Möglicherweise ist dies eine der ersten Erwähnungen von Wenden überhaupt (siehe Zeile 6: enteo ni uuenteo – Enden und Wenden).

Trjebulski katechizm

Krystof Gabriel Fabricius (1684–1757) běšo serbski ewangelski teolog. Pó studiju we Wittenbergu jo služyl ako diakon w Trjebulach pla Žarowa (1705-1711) a pótom ako farař we wšakich lužyskich wósadach. K. G. Fabricius jo wó-zjawił w lětach 1711 a 1718 nimsko-serbski katechizm za trjebulsku wósadu. Toś, krotki titel jo „Trjebulski katechizm“. W trjebulskej cerkwi se prjatkowašo serbski hyšći do 19. stolěša. Wěrjepódobnje slědny fragment 2. hudaša katechizma jo w bibliotece Anny-Amalije we Weimaru.

Christoph Gabriel Fabricius war ein wendischer evangelischer Theologe. Nach dem Studium in Wittenberg wirkte er als Diakon in Triebel/Trjebule bei Sorau/Žarow (heute Žary) (1705–1711) und anschließend als Pfarrer in verschiedenen Lausitzer Gemeinden. K. G. Fabricius veröffentlichte 1711 und 1718 einen deutsch-wendischen Katechismus für die Gemeinde Triebel/Trjebule (heute Trzebiel). Der Kurztitel ist daher „Triebelscher Katechismus“. In der Kirche Triebel/Trjebule wurde noch im 19. Jahrhundert wendisch gepredigt. Das wahrscheinlich letzte Fragment der 2. Ausgabe des Katechismus befindet sich in der Anna-Amalia-Bibliothek in Weimar.

(pó informacijach J. Krzyszpiana, Kraków)

Wóno pak se stanu we tych samych dnjach...

Es begab sich aber zu der Zeit...

Lukas, 2. staw

Ewangelium na Bóży zeń

¹Wóno pak se stanu we tych samych dnjach, až pšíkazń wót kejžora Augustusa hujže, aby wšyken swět zapisany hordował.

²A to zapisowanje běšo to přédne a stanu se, gaž Cyrenius Syrisku zemju zastojašo.

³A wšykne zěchu, aby se dali zapisaś, kuždy do swójogo města.

⁴A Josep zěšo tež z Galilejskeje, z města Nacareta, do Žydojskeje zemje k městu Dabita, kótaremuž gronje Betlehem, togodla až wón z wjaže a šlachty Dabita běšo,

⁵Aby se dał zapisaś z Mariju, swójeju zlubjoneju žonu, kótaraž samodruga běšo.

⁶A wóno se stanu, gaž wónej tam běštej, hordowachu dny dupołnjone, až wóna pórožiš derbjašo.

⁷A wóna póroži swójogo syna, toho pjerwopórožonego, a powi jogo do pjeluchow, a položy jogo do žłoba, togodla až za nje žednogo ruma we góspože njeběšo.

⁸A pastyrje běchu we tom samem kraju na pólu pší buchtach a hobzwarnowachu nocy swóju ředownju.

⁹A lej, janžel toho Kněza stupi k nim a kšasnosť toho Kněza jich hobswěši, a wóni se wjelgin bójachu.

¹⁰A janžel žašo k nim: Njebójšo se, pseto lej, ja zapowědam wam wjelike wjasele, kótarež wšomu ludu se dostanjo.

¹¹Až wam jo se žinsa humóžnik narožił, kótaryž jo Kristus, ten Kněz, we Dabitowem měšće.

¹²A to dej wam znamje bys: wy namakajošo žišetko do pjeluchow pówite a we žłobje lažece.

¹³A ned běšo tam pódla janžela mań njebjaskego ryšarstwa. Te chwalowachu Boga a žachu:

¹⁴Cesć buži Bogu we hušynje a na zemi měř, a tym cłowjekam dobre spódobanje!

Ewangelium na drugi gódowny swěžeń

¹⁵A wóno se stanu, gaž janžele wót nich do njebja stupichu, ga zachu pastyrške luže mjazy sobu:

Dajšo nam hyś do Betlehema a hoglědaś, což jo se tšojło a Kněz jo nam zjawił.

¹⁶A wóni pšízechu chwatajuce a namakachu hoboj Mariju a Josepa, a to góle we žłobje lažece.

¹⁷Gaž pak to same běchu wiželi, rozpowědachu to słowo, kótarež jim gronjone běšo wót togo źišetka.

¹⁸A wšykne jo słyšece žiwowachu se tomu, což wót pastyrjow k nim gronjone běšo.

¹⁹Marija pak hobchowa wšykne słowa a hobmysli je we swójej hutšobje.

²⁰A pastyrje se zasej wrośichu, cesćachu a chwalachu Boga na wšyknym, což wóni běchu słyšali a wiželi, ako tež k nim gronjone běšo.

Matejus, 2. staw

Ewangelium na swěžeń Tšoch kralow

¹Gaž pak Jezus se běšo naroził we Betlehemje Žydojskeje zemje we casu krala Herodesa, glědaj, ga pšízechu mudre z jutšneje zemje do Jeruzalema

²A zachu: zo ga jo ten narožony Žydojski kral? Pšeto smy jogo gwězdu wiželi we jutšu a smy pšíšli jomu se módlit.

[...]

⁹A lej, ta gwězda, kótaruž we jutšu wiželi běchu, žěšo přědk nich tam, až pšíže a zwjercha stanu, zož źišetko běšo.

¹⁰Gaž wóni pak tu gwězdu wižechu, zwjaselichu se wjelgin.

¹¹A žěchu do togo domu a namakachu źišetko z Mariju, jogo mašerju, a módlachu se jomu klěknjece. Wótwórichu swóje póklady a pódarichu jomu złoto, wóruch a maru.

Wšuderkano gódowne wjasele

Wót CD „Sněžynka”, 2017 – Fröhliche Weihnacht überall

G D G Em D G G D Em

1. Wšu - der - ka - no gó - dow - ne roz - le - ga se w kra - ju

D G D G Am G/H

wja - se - le. Spi - wa - my, pja - co - my, škrjo - ko - wy bom

C D G D G Em D G

pyš - ni - my. Wšu - der - ka - no gó - dow - ne

G D Em D G

roz - ľ - ga se w kra - ju wja - se - le.

2. Wšyknym wócy swěše se,
glědaju-li na wšo gódowne.
Žišetko
pšišło jo,
dobrych luži žognujo.
Wšyknym wócy swěše se,
glědaju-li na wšo gódowne.
3. Gwězdy a swěcki gronje sí,
až ten Bóžy syn se naroži.
Pšízo nět
na naš swět,
cakał lud jo wjele lět.
Gwězdy a swěcki gronje sí,
až ten Bóžy syn se naroži.

Głos engelski, 19. stolěše, nimske słowa Hoffmann von Fallersleben (1798 – 1874), dolnoserbški Werner Měškank.

Hobalka CD z kreslanku Měrcina Nowaka-Njehorńskego „Zyma kralowna”.

Cerkwinska pratyja 2018 (I)

Dłujkodobne terminy zarědowanjow se mógu změniš. Dalšne serbske namše su planowane. Glejšo teke na www.serby.ekbo.de

Längerfristige Termine können sich ändern. Weitere Gottesdienste sind geplant. Siehe auch unter www.serby.ekbo.de

januar/wezymski

06.01. **Tšoch kralow** – Drei Könige

februar/swěckowny

02.02. **250. pósmjertny žeń J. G. Hauptmanna** – 250. Todestag von J. G. Hauptmann

18.02. 10:00 Wjerbno: serbsko-nimska namša

Werben: wendisch–deutscher Gottesdienst

28.02. 17:00 Centrum za dialog a pšemějenje w Kórjenju: pósejženje Serbskeje pširady EKBO

Zentrum für Dialog und Wandel Kahren: Sitzung des Beirats für wendisches Gemeindeleben

měrc/pózymski

30.03. **šichy pětk** – Karfreitag

apryl/nalětny

02.04. 09:30 Picnjo: serbska jatšowna namša – Peitz wendischer Ostergottesdienst

21.04. 10:00 Klawura serbskeje wósady – Klausur der Wendischen Gemeinde

22.04. 10:30 Dešno: serbska namša – Dissen wendischer Gottesdienst

maj/rozhelony

17.05. 10:00 chósebuski Pódpołnocny kjarchob:

huswěšenje hopomnjeńskeje tofle za B. Šwjelu; 13:00 Měsćański muzej:

kolokwium za Bogumiła Šwjelu

Nordfriedhof Cottbus: Einweihung der Gedenktafel für

Gotthold Schwela/Bogumił Šwjela; Stadtmuseum: Šwjela-Kolloquium

19.05. 19:00 Nimska cerkwja w Chósebusu: Noc wótwórjonych cerkwjow,

Serbske reje z tereminom, program z Karolinu Eykec a kupku Serbska reja

Oberkirche Cottbus: Nacht der offenen Kirchen in Cottbus, Musikprogramm Wendische Tänze mit dem Theremin, Programm mit Caroline Eyck und der Gruppe „Serbska Reja“

20.05. **70. pósmjertny žeń B. Šwjele** – 70. Todestag von G. Schwela

21.05.14:00 Turjej: serbska swětkowna namša – Tauer wendischer Pfingstgottesdienst

junij/smažki

03.06. Hodžij: Serbski ewangelski cerkwiny žeń – Göda: Sorbischer evangelischer Kirchentag

10.06. 14:00 Hochoza: serbsko–nimska namša – Drachhausen: wendisch–deutscher Gottesdienst

17.06. Žarow/Žary: serbsko–pólska namša – Sorau/Žary: wendisch–polnischer Gottesdienst

Cerkwinska pratyja 2018 (II)

julij/žnjojski

03.07. 10:00 Chóšebuz: 8. serbska šulska namša

Cottbus: 8. wendischer Schulgottesdienst

15.07. 14:00 Serbska cerkwja we Złem Komorowje: ekumeniska serbsko–nimska namša

Bürgerhaus Wendische Kirche Senftenberg: ökumenischer wendisch–deutscher Gottesdienst

awgust/jacmjeński

18.08. Wuježk: serbske familijowe drogowanje a dwórowy swěžeń

Wuischke: sorbische Familienwanderung und Hoffest

19.08. 10:00 Serbska cerkwja we Wětošowje: serbsko–nimska namša

Wendische Kirche Vetschau: wendisch–deutscher Gottesdienst

september/nazymski

02.09. 10:00 Nimska cerkwja w Chóšebuzu: 250. serbska namša nowšeho casa, 30 lět žěłoweje

kupki „Serbska namša“, prezentacija elektroniskego hudaša Serbskeje biblije 1868/2018

Oberkirche Cottbus: 250. wendischer Gottesdienst neuerer Zeit, 30 Jahre AG „Wendischer

Gottesdienst“, Präsentation der elektronischen Ausgabe der Wendischen Bibel 1868/2018

09.09. Dešno: Błosański cerkwiny žeń – Dissen Spreewaldkirchentag

26.09. 17:00 Ewangelski centrum w Zgórjelcu: pósejženje Serbskeje pśirady EKBO

Evangelisches Zentrum Görlitz: Sitzung des EKBO-Beirats für wendisches Gemeindeleben

oktober/winski

14.10.14:00 cerkwja sw. Pětša w Zgórjelcu: rozžognowanje z Martinom Herchom a zapokazanje

nowego hušeho promšta – Peterskirche Görlitz: Verabschiedung von Martin Herche und

Einführung des neuen Generalsuperintendenten

31.10. Janšojce: serbska namša – Jänschalde: wendischer Gottesdienst

31.10. 14:00 zgromažina Serbskego ewangelskego towaristwa z. t.

Mitgliederversammlung des Sorbischen evangelischen Vereins e. V.

nowember/młošny

21.11. pokutna srjoda – Buß- und Betttag

december/zymski

01.12. 14:00 wólbna zgromažina Spěchowanskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t.

Stadtmuseum Cottbus: Wahlversammlung des Vereins zur Förderung der wendischen Sprache in der Kirche e. V.

26.12. 400. pósmjertny žeń A. Mollersa – 400. Todestag von A. Moller

25.12.2017 10:00 Serbska cerkwja w Chóšebuzu: serbska gódowna namša

Christiana Piniekowa

Na kóncu šulskego lěta, 18. julija 2017, jo se wótměła z huknicami a huknikami Dolnoserbskego gymnaziuma w Chóšebuzu znowa nimsko-serbska šulska namša. Namša jo se wóžywała pó lěše 2014 pši gózbje 500. lětneje wrošenicy reformacije a w pšedpólu šulskego swěženja k 65. wrošenicy založenja šule, kenž jo se na samskem dnju wótměł. Togodla jo tež městnosť njewšedna była: pši Lutherowym pomniku, kenž stoj na teritoriumje šule, pód gołym njebjom. Pšez noc jo se hubytšniło a słyńcne zajtšo jo wšykných witało pšijaznje. Była jo to mjaztym sedyma namša, lětosa pód motom „Nowe tezy trjeba kraj?”

Wóna jo gnuła hutšobu, su gronili namšarje a aktery. Jich jo było dogromady 125. 40 huknikow a huknicow jo aktiwnje hobžěloných było – pak w žiwadłowej scenje wó znowa-pšichadanju Luthera a jogo manželskeje Kathariny, pak pši cytanjach, w chorje pód nawjedowanim Geralda Šejna abo pši technice. Prědny raz pódla su byli dujarje chóšebuskego cerkwinego hokrejsa z fararjom Nathom z Gołkojc. Wóni su zatšubili krotko do wósymich zajtšnu chwalbu Bogu.

Głownu organizaciju su měli w rukach Beate Höppner, ceptarka nabóžniny na šuli, Christiana Piniekowa, zastupna pšedsedarka Spěchowanskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t., w kótaregož nosarstwje jo se namša pšewjadła, a Katharina Köhlerowa, tuchylna serbska dušepastyrka w Dolnej Łužycy. Njejo samorozmějuce, až pšewježo se namša na zjawnej šuli. Toleranca njejo akceptanca. Wótwórjonosć napšešiwio nabóžninam a jich practicěrowanju jo hyšći skerjej žycenje. Hucba nabóžniny na

šulach kóncy ze 9. lětnikom. Wěmy, až něgajšne huknice a hukniki nabóžniny chójže raži tež do Młodych wósadow tam, žož bydle. Za to, aby mókali ako serbske a kšescijańske młode luže žywe bys na šuli a w swóich wósadach trjebaju pódperu šulskego wjednistwa, cep-

tarstwa, kaž tež městnych fararjow a fararkow. Cerkwine wjednistwo a šulske wjednistwo dejałej se gromaže k pšichodoju dwójorěcných namšow na Dolnoserbsem gymnaziumje huznaš a je zgromadnje organizěrowaš.

Serbske kšescijańske žěto ze žišimi a z młodymi lužimi ma za hobej boka hyšći wjeliki potencial.

Zum Ende des Schuljahres fand mit Schülern des Niedersorbischen Gymnasiums wieder ein wendisch-deutscher Schulgottesdienst statt. Im

Vorfeld des 65. Schulgeburtstags wurde im Jahr des 500. Reformationsjubiläums ein Freiluftgottesdienst zum Thema „Neue Thesen braucht das Land?“ am Lutherdenkmal auf dem Schulgelände unter aktiver Teilnahme von 40 Schülern gestaltet. Insgesamt waren es 125 Gottesdienstbesucher.

Impresije wót Serbskego cerkwinego dnja w Tšupcu 2017

Impressionen vom Wendischen Kirchentag in Straupitz 2017

nabóžnina pšed pomnikom Mollerusa

mytowanje z Łužyskim mytom Albinusa Mollerusa

chorowy koncert

cytanje ze serbskeje Biblije

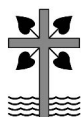

rejowańska kupka ze Ćiska

moderatorka programa Jennifer Dünnbierowa a modowa designerka Sarah Gwiszcz (napšawo)

Kontakty

Serby w Ewangeliskej cerkwi Barlinja–Bramborskeje–šlasyńskeje Górneje Łužyce:
www.serby.ekbo.de Serbska.wosada@posteo.de

serbska wósada na facebooku: www.facebook.com/groups/917522711623739/

Spěchowańske towaristwo za serbsku rěc w cerkwi z. t.
c/o Droga Gertraudy 1, D-03046 Chóšebuz

Bankowy zwisk/Bankverbindung: Wendischer Kirchenverein
IBAN DE21 1805 0000 3302 1228 44 (žarjabnica Sprjewja–Nysa/Sparkasse Spree–Neiße)
BIC WELADED1CBN, hužywański zaměr/Verwendungszweck:
Beitrag/Spende Verein zur Förderung der wendischen Sprache

pšedsedař Spěchowańskego towaristwa za serbsku rěc w cerkwi z. t.
dr. Hartmut S. Leipner, hartmut.leipner@posteo.net, ☎ +49 174 6997743

serbska dušepastyrka Katharina Köhlerowa, fararka w Dešnje
ev.pfarramt.dissenspreew@t-online.de, ☎ +49 35606 257

Dalšny „Nowy wósadnik“ hujžo ku jatšam 2018.
Der nächste „Nowy Wósadnik“ erscheint zu Ostern 2018.

Impresum

Nowy wósadnik: Serbske cerkwine powěsći za lužyske wósady. Wendisches Kirchenblatt
numer 5, december/zymski 2017. ISSN: 2367-1971.

hudawař: Spěchowańske towaristwo za serbsku rěc w cerkwi z. t. www.serby.ekbo.de

techniske pšigótowanje: Serbske nakładnistwo w Chóšebuzu/Wendischer Verlag Cottbus

zagronity redaktor: dr. Hartmut S. Leipner, Pši Góramšicy 29, D-03042 Chóšebuz

hartmut.leipner@posteo.net

Nowy wósadnik huchada dwójcy abo tši razy hob lěto. Pšawopis se husměrijo głownje za
h-pisanim.

bildki: R. Karnstein (www.verlagambirnbach.de), H. Leipner, W. Měškank, J. Nyča (licence
CC BY-SA 3.0), G. Wjenk, <https://de.wikipedia.org/wiki/Weihnachten>

All rights reserved © WV Cottbus/Chóšebuz 2017.